

Stečajna masa
iza „GRAĐEVNO“ d.o.o.
u stečaju
OIB: 04006758916
Bihaćka 15/III, Split

Republika Hrvatska
TRGOVAČKI SUD U SPLITU
S P L I T
Preko pošte
26 -02- 2019

Predmet za poštu obilno prep. dne 26
POŠTA
Broj primjerc 1 priloga
Telefonski broj POTPIS

Split, 26. veljače 2019.

4.St-309/2017

TRGOVAČKI SUD U SPLITU

Sukošćanska 6
21000 Split

PODNEŠAK STEČAJNOG UPRAVITELJA

**Predmet: Spor s Dianom Lalić i društvom Fortitudo d.o.o. Zagreb
-radi pobijanja pravnih radnji stečajnog dužnika**

Izvještavam Sud da je pravomoćno dovršen spor koji se pred Trgovačkim sudom u Splitu vodio pod br. P-218/2012 u pravnoj stvari tužitelja Građevno d.o.o. u stečaju Makarska protiv tuženika Dijane Lalić i Fortitudo d.o.o. Zagreb radi pobijanja pravnih radnji u stečaju, i to ugovora o kupoprodaji zemljišta između tužitelja i prvotuženice te ugovora o kupoprodaji istog zemljišta između prvotuženice i drugotuženika. Zemljište čiju je prodaju Građevno osporavalo dio je zemljišta zvanog Dugiš K.O. Kotišina u Makarskoj površine 2.906 m², koje je u stečajnom postupku nad stečajnim dužnikom Građevno prodano kao cjelina društvu Aqua Alfa d.o.o. Zagreb. Prvostupanjskom presudom br. P-218/2016 od 2.prosinca 2016. odbijen je tužbeni zahtjev tužitelja, Visoki Trgovački sud po žalbi tužitelja i umješaća na strani tužitelja dana 27.studenog 2018. uvažio je žalbu tužitelja i umješaća te preinačio presudu Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-218/2016 i presudio u korist tužitelja.

Privitak:-Presuda VTS posl. br. 55 Pž-5928/2017-3
od 27.11.2018.

Stečajni upravitelj:
Josip Hrga
Stečajna masa iza
GRAĐEVNO
građevinski inženjering
d.o.o.
u stečaju

21 -12- 2018

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
 Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 55 Pž-5928/2017-3

U IME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA

i

RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Lidije Tomljenović, predsjednika vijeća, Mirne Maržić, suca izvijestitelja, i Marine Veljak, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja STEČAJNA MASA IZA GRAĐEVNO d.o.o. u stečaju, OIB 04006758916, Split, Bihaćka 15, kojeg zastupa punomoćnik Marija Jerončić Mandić, odvjetnik u Splitu, umješača na strani tužitelja AQUA ALFA d.o.o., OIB 02877998724, Zagreb, Ulica Stjepana Ivičevića 32, kojeg zastupa punomoćnik Nediljko Ivančević, odvjetnik u Odvjetničkom društvu Ivančević i partneri Splitu protiv 1. tuženika DIANE LALIĆ (ranije Škorput), OIB 64830936721, Makarska, Antuna Gustava Matoša 1A, koju zastupa punomoćnik Ivo Staničić, odvjetnik u Splitu i 2. tuženika FORTITUDO d.o.o., OIB 20145542600, Zagreb, Preradovićeva 13, kojeg zastupa punomoćnik Milan Vončina, odvjetnik u Zagrebu, radi pobijanja pravnih radnji u stečaju, odlučujući o žalbi tužitelja i žalbi umješača na strani tužitelja protiv presude i rješenja Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-218/2012 od 2. prosinca 2016., u sjednici vijeća održanoj 27. studenoga 2018.

presudio je

Preinačuje se presuda Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-218/2012 od 2. prosinca 2016. i sudi:

Utvrđuje se da su bez ikakvog pravnog učinka prema stečajnoj masi tužitelja:

- pravne radnje tužitelja i tužene pod 1. Diane Lalić (ranije Škorput) i to: Ugovor o kupoprodaji zemljišta od 28. studenog 2001. godine ovjeren kod javnog bilježnika Ante Barbić u Makarskoj dana 21. prosinca 2001. godine pod brojem: OV-13835, 13836/01 kao i Anex Ugovora o kupoprodaji zemljišta od 10. rujna 2002. godine ovjeren od strane javnog bilježnika Ante Barbić u Makarskoj dana 11. rujna 2002. godine pod brojem OV-9716,9717/02, kojima je tužitelj prodao, a tužena pod 1. kupila nekretnine označene kao: č.z. 140/3, površine 216 m²; dio č.z. 138/2 u površini 1 463 m²; dio č.z. 135, u površini od 715 m² i dio č.z. 136, u površini od 512 m², ukupne površine svih kupoprodajnih nekretnina 2 906 m², a koje su upisane u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Makarskoj z.k.ul. 801, k.o. Kotišina za kupoprodajnu cijenu u iznosu od 1.201.915,10 kn (319.660,00 ondašnjih njemačkih maraka), pa se u odnosu na stečajnu masu tužitelja iste pravne radnje poništavaju,

- te pravna radnja tužene ad. 1. i tuženika ad. 2. i to: Ugovor o prodaji nekretnine od 11. veljače 2003. godine, sklopljen kod javnog bilježnika u Samoboru: Gordane Frković –

Ljubica Jožinec pod brojem: Ou-156/2003-1, kojim Ugovorom je tužena ad 1. kao prodavateljica prodala tuženiku ad. 2. Fortitudo d.o.o. Samobor, Ivana Benkovića 2a (prijasnja adresa: Pape Ivana XXIII br: 5), kao kupcu, nekretnine označene kao 140/3, površine 216 m²; dio č.z. 138/2 u površini 1 463 m²; dio č.z. 135, u površini od 715 m² i dio č.z. 136, u površini od 512 m², ukupne površine svih kupoprodajnih nekretnina 2 906 m², a koje su upisane u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Makarskoj z.k.ul. 801, k.o. Kotišina i to za cijenu od 1,00 EUR (1 euro), te se navedene pravne radnje u odnosu na stečajnu masu tužitelja poništavaju.

riješio je

I. Odbija se djelomično kao neosnovana žalba tužitelja i potvrđuje rješenje Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-218/2012 od 2. prosinca 2016. u točki I. izreke.

II. Uvažavaju se žalbe tužitelja i umješaa na strani tužitelja, te se preinačuje rješenje Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-218/2012 od 2. prosinca 2016. u točkama II. i III. izreke i rješava:

1. Nalaže se tuženicima, u roku od osam dana, naknaditi tužitelju trošak parničnog postupka u iznosu od 269.500,00 kn (dvjestošešdesetdevetstisućpetsto kuna).

2. Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troška parničnog postupka u više zatraženom iznosu od 106.350,00 kn (stošeststisućatristopedeset kuna), a zahtjev umješaa na strani tužitelja odbija se u cijelosti.

Obrazloženje

Pobijanom presudom Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-218/2012 od 2. prosinca 2016. odbijen je tužbeni zahtjev koji glasi:

„Utvrdjuje se kako su bez ikakvog pravnog učinka prema stečajnoj masi tužitelja:

- pravne radnje tužitelja i tužene pod 1. Diane Škorput i to baš: Ugovor o kupoprodaji zemljišta od 28. studenog 2001. godine, koji Ugovor je ovjeren kod javnog bilježnika Ante Barbić u Makarskoj dana 21. prosinca 2001. godine pod brojem: OV-13835, 13836/01 kao i Anex Ugovora o kupoprodaji zemljišta od 10. rujna 2002. godine, koji je Anex ovjeren od strane javnog bilježnika Ante Barbić u Makarskoj dana 11. rujna 2002. godine pod brojem OV-9716,9717/02, kojim je navedenim Ugovorom o 28. studenog 2001. godine i Anexom od 10. rujna 2002. godine, tužitelj prodao, a tužena pod 1. kupila nekretnine označene kao: č.z. 140/3, površine 216 m²; dio č.z. 138/2 u površini 1 463 m²; dio č.z. 135, u površini od 715 m² i dio č.z. 136, u površini od 512 m², ukupne površine svih kupoprodajnih nekretnina 2 906 m², a koje su navedene nekretnine upisane u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Makarskoj z.k.ul. 801, k.o. Kotišina i koja je kupoprodaja ugovorena za cijenu u iznosu od 1.201.915,10 kn (319.660,00 ondašnjih njemačkih maraka), pa se u odnosu na stečajnu masu tužitelja iste pravne radnje poništavaju,

- te pravna radnja tužene ad. 1. i tuženika ad. 2. i to baš: Ugovor o prodaji nekretnine od 11. veljače 2003. godine, sklopljen kod javnog bilježnika u Samoboru: Gordane Frković – Ljubica Jožinec pod brojem: Ou-156/2003-1, kojim Ugovorom je tužena ad 1. Dijana Škorput kao prodavateljica prodala tuženiku ad. 2. FORTITUDO d.o.o. Samobor, Ivana Benkovića 2a (prijasnja adresa: Pape Ivana XXIII br: 5), kao kupcu, nekretnine označene kao 140/3,

površine 216 m²; dio č.z. 138/2 u površini 1 463 m²; dio č.z. 135, u površini od 715 m² i dio č.z. 136, u površini od 512 m², ukupne površine svih kupoprodajnih nekretnina 2 906 m², a koje su navedene nekretnine upisane u zemljišnim knjigama Općinskog suda u Makarskoj z.k.ul. 801, k.o. Kotišina i to cijenu od 1,00 EUR (1 euro), te se navedene pravne radnje u odnosu na stečajnu masu tužitelja poništavaju“.

Rješenjem sadržanim u navedenoj presudi Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-218/2012 od 2. prosinca 2016. odlučeno je:

„I. Odbija se prijedlog za prekid ovog postupka do pravomoćnog okončanja postupka koji se vodi kod Županijskog suda u Splitu pod poslovnim brojem K-13/12.

II. Nalaže se tužitelju i umješaču na strani tužitelja u roku od 8 dana naknaditi tuženoj pod 1) parnični trošak u iznosu od 199.998,00 kn, dok se za više traženi iznos od 437.152,00 kn zahtjev tužene pod 1) odbija.

III. Nalaže se tužitelju i umješaču na strani tužitelja u roku od 8 dana naknaditi tuženiku pod 2) parnični trošak u iznosu od 205.625,00 kn, dok se za više traženi iznos od 249.687,50 kn zahtjev tuženika pod 2) odbija.“

Iz obrazloženja proizlazi da je tako odlučio prvostupanjski sud u sporu radi pobijanja pravnih radnji stečajnog dužnika. U ponovljenom postupku, nakon što je ovaj sud rješenjem poslovni broj PŽ-635/2010 od 5. siječnja 2012. ukinuo raniju presudu prvostupanjskog suda poslovni broj P-155/2006 od 7. listopada 2009., prvostupanjski sud je utvrdio da su u konkretnom slučaju ispunjene sve opće materijalno pravne pretpostavke za pobijanje dužnikovih pravnih radnji prema tuženoj pod 1) iz čl. 127. Stečajnog zakona, dok među strankama nije sporno da su ispunjene sve opće procesno pravne pretpostavke za pobijanje dužnikovih pravnih radnji propisane čl. 141. Stečajnog zakona (pravne radnje pobija stečajni upravitelj koji je dobio odobrenje od stečajnog suca u roku od dvije godine od otvaranja stečajnog postupka). S obzirom na utvrđeno činjenično stanje, prvostupanjski sud je zaključio da bi se u konkretnom slučaju radilo o kongruentnom namirenju u smislu čl. 128. Stečajnog zakona, ali da tužbeni zahtjev po toj osnovi nije osnovan budući da je obračunsko plaćanje, na koji način je izvršeno plaćanje kupoprodajne cijene, izvršeno tijekom 2002. godine. Budući da je prijedlog po kojemu je otvoren stečajni postupak nad tužiteljem podnesen 19. veljače 2004., za zaključiti je da je protekao rok duži od tri mjeseca, pa nije ispunjena ni prva pretpostavka iz čl. 128. Stečajnog zakona za tu vrstu pobijanja.

Ocjenjujući jesu li ispunjene pretpostavke pobijanja sukladno čl. 131. Stečajnog zakona, prvostupanjski sud je utvrdio da je ispunjena prva pretpostavka za pobijanje uslijed namjernog oštećenja vjerovnika, a ta je da je radnja koja se pobija poduzeta u posljednjih 10 godina prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnog postupka. Međutim, sud zaključuje da sklapanjem ugovora o prodaji predmetnog zemljišta između tužitelja i tužene pod 1) nije bilo namjere oštećenja vjerovnika tužitelja, a takav zaključak temelji na iskazu iskazu prvo tuženice prema kojem je namjera tužitelja i tužene pod 1) u vrijeme zaključenja ugovora bila „spasiti firmu“, a ne oštetiti vjerovnike tužitelja. Stoga je tužbeni zahtjev u odnosu na tuženu pod 1) odbijen bez potrebe utvrđivanja preostalih pretpostavki za pobijanje uslijed namjernog oštećenja vjerovnika. Prvostupanjski sud nadalje navodi da tužitelj i tuženik pod 2) nisu u ugovornom odnosu, pa stoga ne postoji pravna radnja tužitelja kao stečajnog dužnika koja bi se mogla pobijati po pravilima Stečajnog zakona. Sud smatra da između pobijane pravne radnje (u ovom slučaju ugovor o prodaji nekretnina od 11. veljače 2003. sklopljenog između

prvo tuženice i drugotuženika) i umanjenja imovine dužnika iz koje se mogu namiriti vjerovnici mora postojati uzročna veza, koja bi postojala ukoliko bi namirenje ukupnosti vjerovnika stečajnog dužnika bilo uspješnije da pobijana pravna radnja nije poduzeta. Tužitelj pobija pravnu radnju između tužene pod 1) i tuženika pod 2) dakle, radnju u kojoj nije stranka, radi čega je tužbeni zahtjev u odnosu na tuženika pod 2) odbijen zbog nedostatka aktivne legitimacije.

Protiv navedene presude i rješenja žalbu je podnio tužitelj, dok je umješak na strani tužitelja podnio žalbu protiv navedenog rješenja.

Tužitelj podnosi žalbu zbog povrede odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U žalbi u bitnome navodi da je prvostupanijski sud počinio bitnu povredu odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. Zakona o parničnom postupku, jer je presuda nerazumljiva, izreka presude proturječi razlozima presude, te su zaključci suda u suprotnosti s rezultatima dokaznog postupka. Osim toga, da prvostupanijski sud nije iznio jasne niti razumljive razloge o odlučnoj činjenici postojanja namjere na strani tužitelja da pobijanom radnjom ošteti svoje vjerovnike. Nadalje navodi da je pogrešan stav prvostupanijskog suda da je za dokazivanje namjere potrebno utvrditi je li oštećenje vjerovnika bilo motiv za poduzimanje pravne radnje i je li dužnik radnju poduzimao s ciljem da ošteti vjerovnike, već je bitno utvrditi kakva je na strani stečajnog dužnika bila svijest (je li znao da pobijanom radnjom oštećuje vjerovnike) i volja (je li htio oštetiti vjerovnike ili je na oštećenje pristao) o poduzetoj radnji. Tužitelj smatra da je pogrešan zaključak prvostupanijskog suda, a s obzirom na utvrđenje prvostupanijskog suda da su stečajni dužnik i prvo tuženica pobijanom radnjom oštetili vjerovnike, da je namjera ugovornih strana bila spasiti firmu, budući da su ugovorne strane poduzele pobijanu pravnu radnju s neizravnom namjerom da oštete vjerovnike. Nadalje, da je prvostupanijski sud kod utvrđivanja postojanja namjere pogrešno pošao od pretpostavke da je trebala postojati namjera za oštećenje na strani prvo tuženice. S obzirom na to da je prvo tuženica bliska osoba s tužiteljem, u smislu čl. 131. st. 3. Stečajnog zakona znanje za namjeru se presumira, dok je postojanje namjere da ošteti vjerovnike potrebno ispitati na strani stečajnog dužnika. Pri tom ukazuje na odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske poslovni broj Revt-45712-2 od 12. veljače 2013. u kojoj je izraženo stajalište da namjera oštećenja vjerovnika prvenstveno postoji ako bi dužnik htio oštećenje vjerovnika kao posljedicu radnje, ali također i ako bi se oštećenje vjerovnika moglo očekivati, a dužnik je ipak poduzeo radnju i pristao na takvo oštećenje. S obzirom na to da je u postupku utvrđeno da je postojala svijest da se poduzetom radnjom oštećuju vjerovnici, pa je ta radnja i poduzeta, jasno je da su s neizravnom namjerom oštećeni vjerovnici. Stoga je prvostupanijski sud pogrešno primijenio materijalno pravo kad je odbio tužbeni zahtjev kao neosnovan. Tužitelj osporava i raspravno rješenje prvostupanijskog suda od 29. rujna 2016. kojim je odbijen tužiteljev zahtjev za objektivnu preinaku tužbe navodeći da prvostupanijski sud nije dostavio strankama pisani otpis tog rješenja niti je da razloge zbog kojih odbija taj tužiteljev zahtjev, stoga da je počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. Zakona o parničnom postupku. Osporava i rješenje o troškovima postupka. Stoga predlaže prihvatiti žalbu tužitelja i tužbeni zahtjev prihvatiti, a podredno ukinuti pobijane odluke i predmet vrati prvostupanijskom sudu na ponovno odlučivanje.

Odgovor na žalbu tužitelja nije podnesen.

Umješač na strani tužitelja podnosi žalbu protiv točaka II. i III. izreke rješenja (odluke o troškovima postupka) zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka. U žalbi u bitnome navodi da umješač nije stranka u postupku, stoga mu se ne može naložiti izvršenje bilo kakve činidbe, pa tako ni one na naknadu parničnih troškova. Stoga predlaže preinačiti osporavano rješenje i osloboditi umješača obveze naknade troškova postupka.

Žalbe su osnovane.

Ispitavši pobijanu presudu i rješenje u granicama razloga navedenih u žalbi sukladno čl. 365. st. 2. u vezi s čl. 381. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj 148/11-pročišćeni tekst, 25/13 i 89/14; dalje: ZPP), pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava, ocjena je ovog suda da ona nije pravilna niti na zakonu osnovana.

Pri donošenju pobijane presude ostvarena je bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a na koju ovaj sud pazi po službenoj dužnosti i na koju osnovano ukazuje žalitelj, jer presuda ne sadrži razloge o svim odlučnim činjenicama. Posljedično tome je i pogrešno primijenjeno materijalno pravo. Međutim, na temelju ovlaštenja iz čl. 373.a st. 1. t. 2. u vezi sa st. 3. ZPP-a ovaj sud je na temelju isprava i izvedenih dokaza koji se nalaze u spisu sam utvrdio odlučne činjenice koje je prvostupanjski sud propustio utvrditi, slijedom čega je pravilnom primjenom materijalnog prava preinačio pobijanu presudu.

Suprotno žalbenim navodima tužitelja, nije ostvarena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. ZPP-a koja se prema navodima tužitelja sastoji u tome što prvostupanjski sud nije dostavio strankama pisani otpravak raspravnog rješenja kojim je odbio objektivnu preinaku tužbe i što nije dao razloge zbog kojih odbija taj tužiteljev zahtjev.

Nedostavljanjem rješenja unesenog u zapisnik o glavnoj raspravi kojim se odbija objektivna preinaka tužbe nije počinjena bitna povreda odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 1. ZPP-a, budući da je prema ocjeni ovog suda prvostupanjski sud ovlašten raspravnim rješenjem odlučiti o preinaci tužbe i odmah nastaviti s raspravljanjem o glavnoj stvari po prvotnom postavljenom tužbenom zahtjevu. Naime, odredbom čl. 190. st. 8. ZPP-a je propisano da protiv rješenja kojim se prihvaća (objektivna) preinaka tužbe nije dopuštena posebna žalba. Iako zakonom nije ništa propisano glede žalbe protiv rješenja kojim se preinaka tužbe ne dopušta (kao u konkretnom slučaju), ovaj sud smatra da bi se citirana odredba čl. 190. st. 8. ZPP-a trebala primijeniti i u tom slučaju. Navedeno stoga što ovaj sud ne nalazi posebne razloge zbog kojih bi samostalna žalba protiv takvog rješenja bila dopuštena, a i suprotno rješenje bi bilo protivno načelu ekonomičnosti postupka. To znači da se takvo rješenje (kao i rješenje kojim se preinaka dopušta) može pobijati samo žalbom protiv odluke kojom se konačno završava spor, dakle, i žalbom protiv presude ako je spor meritorno okončan presudom.

Budući da je prvostupanjski sud u pobijanoj presudi dao razloge zašto nije prihvatio objektivnu preinaku tužbe, a koji se u bitnome sastoje u tome da to ne bi bilo svrsishodno za konačno rješenje odnosa među strankama, koje razloge prihvaća i ovaj sud, tužiteljeva žalba u

tom dijelu nije osnovana buduća da opisanim postupanjem nije ostvarena bitna postupovna povreda na koju žalitelj ukazuje.

Tužitelj tužbom pobija pravne radnje stečajnog dužnika i to: Ugovor o kupoprodaji zemljišta od 28. studenog 2001. i Anex tog ugovora od 10. rujna 2002. kojim je stečajni dužnik prodao prvotuženici nekretnine opisane u izreci presude za cijenu od 1.201.915,10 kn (kunska protuvrijednost iznosa od 319.660,00 DEM), te ugovor o prodaji nekretnine od 11. veljače 2003. kojim je prvotuženica kasnije prodala te iste nekretnine drugotuženiku za cijenu od 1 EUR.

Stečajni postupak je nad tužiteljem otvoren 3. veljače 2005. pod poslovnim brojem St-568/2004, a po prijedlogu za otvaranje stečajnog postupka od 19. veljače 2004., dok su ranije pokrenuti stečajni postupci nad tužiteljem pod poslovnim brojevima St-63/2002, St-129/2002, St-131/2003 i St-144/2003, obustavljeni.

S obzirom na vrijeme kad su pravne radnje poduzete i s obzirom na vrijeme otvaranja stečajnog postupka, u konkretnom slučaju se kao mjerodavno pravo ima primijeniti Stečajni zakon („Narodne novine“ broj: 44/96, 29/99, 129/00, 1123/03, 197/03 i 187/04; dalje: SZ) važeći u to vrijeme.

Nije sporno da su stečajni dužnik (tužitelj) i prvotuženik, inače raniji dioničar tužitelja i kći većinskog dioničara i predsjednika uprave dužnika (Petra Škorputa), 28. studenog 2001. u vrijeme kad je dužnik bio nesposoban za plaćanje, sklopili Ugovor o kupoprodaji zemljišta (dalje: ugovor o kupoprodaji zemljišta) i Anex tom ugovoru 10. rujna 2002. (dalje: anex). Navedenim ugovorom i anexom tužitelj je prodao, a prvotuženica kupila nekretnine u Makarskoj pobliže navedene u izreci presude za iznos od 1.201.915,10 kn. Člankom 2. Ugovora o kupoprodaji zemljišta i čl. 2. Anexa je ugovoreno da će prvotuženica platiti ugovorenu cijenu: a) kompenzacijom za prodaju vlastitih dionica prodavatelju (tužitelju) po ugovoru o prodaji dionica od 28. studenoga 2001. u iznosu od 359.804,80 kn; b) iz ostvarene dividende prvotuženice iz dobiti za 2000. godinu po odluci glavne skupštine od 15. listopada 2001. u iznosu od 170.264,28 kn; c) iz sredstava za prodaju vlastitih dionica Petru Škorputu u iznosu od 360.063,60 kn i d) preostali dio cijene asignacijom Petra Škorputa iz sredstava njegove dividende za 2000. godinu u iznosu od 311.782,42 kn.

Ugovorom o prodaji nekretnina od 11. veljače 2003. prvotuženica je kao prodavateljica prodala drugotuženiku kao kupcu naprijed navedene nekretnine za cijenu od 1 EUR, a drugotuženik je u to vrijeme bio vlasnik poslovnih udjela tužitelja. Naime, glavna skupština tužitelja je 15. listopada 2001. donijela odluku o preoblikovanju tužitelja iz dioničkog društva u društvo s ograničenom odgovornošću.

Na temelju nalaza i mišljenja sudskog vještaka za graditeljstvo i procjenu nekretnina Mije Tadinca sud je utvrdio da su tužitelj i prvotuženica u vrijeme kupoprodaje ugovorili realnu cijenu zemljišta, slijedom čega sud zaključuje da tužitelj tom činjenicom nije dokazao da su njegovi vjerovnici oštećeni zbog nerealno niske cijene prodanog zemljišta.

Na temelju nalaza i mišljenja stalnog sudskog vještaka za knjigovodstvo i financije Jere Brkana, dipl. oec., utvrđeno je da je tužitelj tijekom 2000. ostvario dobit u iznosu od 851.322,00 kn; 2001. je ostvario gubitak u iznosu od 5.064.509,00 kn, a 2002. je ostvario

gubitak u iznosu od 16.505.217,00 kn. Vještak navodi da je već 2001. došlo do ekonomskih poteškoća kod tužitelja. Vještak smatra da tužitelj nije stvorio pričuve za otkup vlastitih dionica već je smanjio temeljni kapital, dok je u usmenom očitovanju odustao od kvalifikacije da bi takvo stjecanje bilo protivno odredbi čl. 233. Zakona o trgovačkim društvima, budući da je tužitelj stekao vlastite dionice koje čine manje od 10% temeljnog kapitala društva.

Navedeni vještak nadalje utvrđuje, a takvo utvrđenje u cijelosti prihvaća i prvostupanjski sud, da je prvotuženica obračunskim plaćanjem ispunila svoju ugovornu obvezu i to kompenzacijom od 30. rujna 2002. na iznos od 170.264,28 kn sa ostvarenom dividendom iz dobiti za 2000.; asignacijom od 30. rujna 2002. kojom je uputila Petra Škorputa da umjesto njoj uplati tužitelju iznos od 360.063,60 kn za kupnju zemljišta i to na način da tužitelj kao primatelj upute smanji svoju obvezu prema upućeniku Petru Škorputu po osnovi dividende, te smanji dug uputitelja prema primatelju upute, te cesijom od 30. veljače 2002. kojom Petar Škorput ustupa svoje potraživanje u iznosu od 299.256,04 kn koje ima prema tužitelju za dividendu po završnom računu za 2000. godinu prvotuženici, čime ona podmiruje svoju obvezu koju ima prema tužitelju za kupnju zemljišta. Slijedom navedenog, prvostupanjski sud zaključuje da je takvim plaćanjem „de facto“ podmirena obveza tužitelja prema prvotuženici i njezinom ocu Petru Škorputu, tadašnjem članu uprave tužitelja, s osnova dividende.

Zaključno vještak daje mišljenje da je tužitelj u promatranom razdoblju bio nesposoban za plaćanje dospjelih obveza, te da je za vrijeme insolventnosti poduzeta pravna radnja kojom se prvotuženica obvezala kupljeno zemljište podmiriti obračunskim plaćanjem.

Slijedom takvih činjeničnih utvrđenja, te imajući u vidu činjenicu da su poteškoće tužitelja započele 2001. kada je tužitelj poslovao sa gubitkom, te da je naprijed navedenim obračunskim plaćanjem izvršen prijeboj s osnova dividende koju je tužitelj bio dužan prvotuženici i njenom ocu, ali i da je obračunski način plaćanja vršen tijekom 2002. kada je žiro račun tužitelja bio u blokadi i kada se nisu vršile isplate drugim vjerovnicima ni dioničarima, prvostupanjski sud smatra da se na taj način prvotuženici i njezinom ocu kao vjerovnicima i dioničarima pogodovalo jer su dovedeni u povoljniji položaj u odnosu na druge vjerovnike tužitelja pa da je oštećenje vjerovnika nastupilo kao posljedica prijeboja iz dobiti društva odnosno radnje ispunjenja ugovorne obveze, jer da obračunsko plaćanje nije vršeno u vrijeme kada je tužitelj bio u blokadi ili da je prvotuženica podmirila svoju obvezu gotovinskim plaćanjem, sigurno je da bi se vjerovnici tužitelja mogli uspješnije namiriti. Da je u konkretnom slučaju bila riječ o pogodovanju vjerovnika i dioničara prvostupanjski sud utvrđuje i iz iskaza same prvotuženice koja je prilikom saslušanja navela da se dividenda nikada nije isplaćivala osim njoj i njezinom ocu kroz predmetno zemljište.

Stoga prvostupanjski sud smatra da su ispunjene sve opće materijalno pravne pretpostavke za pobijanje dužnikovih pravnih radnji prema prvotuženoj iz čl. 127. SZ-a, a da među strankama nije sporno da su ispunjene sve opće procesno pravne pretpostavke za pobijanje dužnikovih pravnih radnji propisane čl. 141. SZ-a (pravne radnje pobija stečajni upravitelj koji je dobio odobrenje od stečajnog suca u roku od dvije godine od otvaranja stečajnog postupka).

Ovaj sud u cijelosti prihvaća razloge i ocjenu prvostupanjskog suda da su u konkretnom slučaju ispunjene sve opće materijalno pravne pretpostavke za pobijanje

dužnikovih pravnih radnji iz čl. 127. st. 1. SZ-a kao i da su ispunjene opće procesno pravne pretpostavke za pobijanje dužnikovih pravnih radnji propisane čl. 141. SZ-a.

Ovaj sud se slaže i s razlozima prvostupanjskog suda da u konkretnom slučaju nisu ispunjene posebne pretpostavke za pobijanje iz čl. 128. SZ-a (kongruentno namirenje), budući da pobijana pravna radnja nije poduzeta tijekom posljednja tri mjeseca prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnog postupka.

Ispitujući jesu li ispunjenje posebne pretpostavke za pobijanje s osnove čl. 131. SZ-a (namjerno oštećenje vjerovnika), prvostupanjski sud zaključuje da je u konkretnom slučaju ispunjena prva pretpostavka iz čl. 131. st. 1. SZ-a budući da je pobijana radnja poduzeta u posljednjih 10 godina prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnog postupka. Ispitujući ispunjenje preostalih pretpostavki za pobijanje iz čl. 131. st. 1. SZ-a (namjera oštećenja i znanje druge strane za tu namjeru), prvostupanjski sud na temelju iskaza prvotuženice i zastupnika po zakonu drugotuženika, zaključuje da je namjera dužnika (tužitelja) i prvotuženice u vrijeme zaključenja ugovora o kupoprodaji zemljišta bila „spasiti firmu“, a ne oštetiti vjerovnike tužitelja. Stoga je prvostupanjski sud odbio tužbeni zahtjev u odnosu na prvotuženicu primjenom čl. 131. st. 1. SZ-a.

U odnosu na tužbeni zahtjev koji glasi na pobijanje kupoprodajnog ugovora zaključenog 2003. između prvotuženice i drugotuženika, prvostupanjski sud navodi da tužitelj i drugotuženik nisu u ugovornom odnosu, pa stoga ne postoji pravna radnja tužitelja kao stečajnog dužnika koja bi se mogla pobijati po pravilima SZ-a.

S obzirom na naprijed utvrđeno činjenično stanje koje žalitelj u bitnome ne dovodi žalbom u pitanje, te na temelju bitnih činjenica utvrđenih u ovom drugostupanjskom postupku na temelju ovlaštenja iz čl. 373.a st. 1. t. 2. ZPP-a izloženih u nastavku ove odluke, u pravu je žalitelj da je odbijanjem tužbenog zahtjeva prvostupanjski sud pogrešno primijenio materijalno pravo.

Prema odredbi čl. 131. st. 1. SZ-a pravna radnja koju je dužnik poduzeo posljednjih deset godina prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnog postupka ili nakon toga s namjerom da oštetiti svoje vjerovnike, može se pobijati ako je druga strana u vrijeme poduzimanja radnje znala za namjeru dužnika, s time što se znanje za namjeru pretpostavlja ako je druga strana znala da dužniku prijeti nesposobnost za plaćanje i da se radnjom oštećuju vjerovnici.

Prema odredbi čl. 131. st. 2. SZ-a, smatrat će se da je vjerovnik znao da dužniku prijeti nesposobnost za plaćanje i da se radnjom oštećuju vjerovnici ako je znao ili morao znati za okolnosti iz kojih se nužno moralo zaključiti da je dužnik nesposoban za plaćanje i da se radnjom oštećuju vjerovnici.

Međutim, posebna pravila vrijede za pobijanje naplatnih pravnih radnji učinjenih prema bliskim osobama kako to proizlazi iz odredbe čl. 131. st. 3. SZ-a na što osnovano ukazuje žalitelj. Tom odredbom je propisano da se naplatni ugovor sklopljen između dužnika i njemu bliske osobe može pobijati ako se stečajni vjerovnici njime izravno oštećuju. Taj se ugovor ne može pobijati ako je sklopljen ranije od dvije godine prije podnošenja prijedloga za

otvaranje stečajnoga postupka ili ako druga strana dokaže da joj u vrijeme sklapanja ugovora nije bila poznata niti joj je morala biti poznata namjera dužnika da ošteti vjerovnike.

Prema tome, za pobijanje naplatnih pravnih radnji učinjenih prema bliskim osobama je dovoljno da se poduzetom radnjom objektivno izravno (neposredno) oštećuju vjerovnici, pa se u tom slučaju ne traži namjera oštećenja vjerovnika (tako i Visoki trgovački sud Republike Hrvatske u odluci poslovni broj Revt-45/2012-2 od 12. veljače 2013.)

Prvostupanjski sud je propustio utvrditi je li u konkretnom slučaju riječ o pravnim radnjama poduzetima prema bliskim osobama u smislu odredaba Zakona o trgovačkim društvima i jesu li poduzetim radnjama vjerovnici stečajnog dužnika izravno oštećeni, iako je prema stanju spisa na tu okolnost tužitelj ukazivao tijekom prvostupanjskog postupka.

Da je u konkretnom slučaju obvezivanje tužitelja učinjeno prema bliskoj osobi, proizlazi iz odredbe čl. 136. st. 2. t. 3. SZ-a u vezi s čl. 136. st. 1. t. 2. SZ-a, budući da je nesporno da je prvotuženica kći tadašnjeg člana uprave tužitelja i većinskog dioničara, te je u vrijeme sklapanja ugovora i sama bila dioničar tužitelja.

Vjerovnici su izravno oštećeni sklapanjem nekog ugovora kad njegova realizacija slabi mogućnost namirenja vjerovnika u stečaju. Takav slučaj predstavlja i situacija kad stečajni dužnik za ono što je otuđio iz imovine nije neposredno dobio protučinidbu odgovarajuće vrijednosti.

Iz utvrđenog činjeničnog stanja proizlazi da je prvotuženica obračunskim plaćanjem ispunila svoju ugovornu obvezu na način da je kompenzacijom, asignacijom i cesijom umjesto isplate ugovorene cijene prebila svoju tražbinu i tražbinu svojeg oca Petra Škorputa s osnove dividende za 2000. godinu s tražbinom tužitelja s osnove kupovnine za prodano zemljište, a ta dividenda drugim dioničarima nije isplaćena.

Da bi došlo do prestanka tražbina prijebojem, osnovni preduvjet je postojanje tražbina koje se međusobno stavljaju u prijeboj.

Tužitelj je tijekom prvostupanjskog postupka ukazivao na okolnost da nije bilo osnove za isplatu dividende za 2000. godinu, međutim, tu bitnu okolnost je prvostupanjski sud također propustio utvrditi.

Tražbina za isplatu dividende nastaje u trenutku donošenja odluke Glavne skupštine kojom je odlučeno da će se dobit podijeliti dioničarima (arg. iz čl. 220. u vezi s čl. 223. Zakona o trgovačkim društvima „Narodne novine“ broj: 111/93, 34/99, 121/99, 52/00: Odluka USRH; dalje: ZTD). Drugim riječima, valjana odluka Glavne skupštine o uporabi dobiti je valjana pravna osnova za isplatu dividende.

Odluka Glavne skupštine je ništava ako postoji koji od razloga ništavosti propisan odredbom čl. 355. ZTD-a, a na ništavost sud pazi po službenoj dužnosti (čl. 109. Zakona o obveznim odnosima- „Narodne novine“ broj: 53/91, 73/91, 111/93, 3/94, 7/96, 91/96, 112/99 i 88/01; dalje: ZOO) čak i onda kada neposredan predmet spora nije utvrđenje ništavim odluke Glavne skupštine, ali je predmet spora u vezi s ništavom odlukom (kao u konkretnom

slučaju) u smislu da utvrđenje ništavosti predstavlja prethodno pitanje od kojeg zavisi odluka o glavnoj stvari.

Iz priložene Odluke o podjeli dividendi od 15. listopada 2001. (list 462. spisa) kojom je određeno da će se ukupni dobitak za 2000. godinu podijeliti dioničarima Petru Škorputu i prvotuženici, proizlazi da navedena odluka nije unesena u zapisnik koji je sastavio javni bilježnik, nije navedeno jesu li na njoj sudjelovali svi dioničari, nije navedeno mjesto i vrijeme održavanja glavne skupštine, ime i prezime javnog bilježnika te način i rezultat glasovanja, niti je zapisnik potpisan od javnog bilježnika, a iz sudskog registra trgovačkih društava ne proizlazi da je navedena odluka upisana u sudski registar. Iz stanja spisa nije ni vidljivo je li glavna skupština uopće sazvana na način propisan u čl. 277. ZTD-a.

Navedeni razlozi predstavljaju razlog ništavosti odluke glavne skupštine u smislu čl. 355. st. 1. t. 2. ZTD-a, a posljedica ništavosti odluke je da ona ne proizvodi nikakve pravne učinke. Vezano za konkretni slučaj to znači da na temelju Odluke o podjeli dividendi od 15. listopada 2001. nije nastala tražbina prvotuženice i njezinog oca za isplatu dividende za 2000. godinu.

Slijedom takvih činjeničnih utvrđenja proizlazi da stečajni dužnik (tužitelj) za otuđeno zemljište nije dobio nikakvu protučinidbu, budući da tražbina s osnove dividende s kojom je obračunskim plaćanjem trebala biti namirena kupoprodajna cijena uopće nije nastala. Takvim otuđenjem zemljišta bez dobivanja odgovarajuće protučinidbe je došlo do izravnog oštećenja vjerovnika stečajnog dužnika, jer je sklapanjem takvog ugovora smanjena stečajna masa raspoloživa za namirenje vjerovnika.

Budući da prvotuženica, na kojoj je bio teret dokazivanja sukladno čl. 131. st. 1. SZ-a, nije dokazala da joj u vrijeme sklapanja ugovora nije bila poznata niti joj je morala biti poznata namjera dužnika da ošteti svoje vjerovnike, pri čemu se iz svih naprijed utvrđenih činjenica čini logički neodrživim zaključak da su pobijane radnje poduzete u cilju „spašavanja firme“, pogrešna je ocjena prvostupanjskog suda o neosnovanosti tužbenog zahtjeva radi pobijanja kupoprodajnog Ugovora od 28. studenog 2001. godine i Anexa tom ugovoru od 10. rujna 2002. zaključenog između tužitelja i prvotuženice s osnove namjernog oštećenja vjerovnika iz čl. 131. st. 3. SZ-a.

Pogrešnom primjenom materijalnog prava je odbijen i tužbeni zahtjev koji glasi na pobijanje kupoprodajnog ugovora zaključenog 2003. između prvotuženice i drugotuženika predmet kojeg su iste nekretnine ranije otuđene iz imovine tužitelja.

Razloge koje prvostupanjski sud navodi u obrazloženju pobijane presude, a u bitnome se svode na zaključak da tužitelj i drugotuženik nisu u ugovornom odnosu, pa da stoga ne postoji pravna radnja tužitelja kao stečajnog dužnika koja bi se mogla pobijati po pravilima SZ-a, ne opravdavaju ocjenu o neosnovanosti tužbenog zahtjeva.

Pogrešna primjena materijalnog prava postoji kad sud nije primijenio odredbu materijalnog prava koju je trebao primijeniti ili kad takvu odredbu nije pravilno primijenio (čl. 356. ZPP-a).

Prvostupanjski sud je propustio primijeniti za konkretan slučaj mjerodavnu odredbu čl. 143. st. 2. SZ-a koja glasi:

Pravna radnja se može pobijati protiv ostalih pravnih sljednika protivnika pobijanja (osobe prema kojoj je pobijana radnja poduzeta – čl. 141. st. 3. SZ-a; u konkretnom slučaju je to prvotuženica):

1. ako je pravni sljednik u vrijeme stjecanja znao za okolnosti na kojima se zasniva pobožnost stjecanja njegova pravnog prednika,

2. ako je pravni sljednik u vrijeme stjecanja spadao u osobe koje su dužniku bliske, osim ako dokaže da u to vrijeme nije znao za okolnosti na kojima se zasniva pobožnost stjecanja njegova pravnog prednika,

3. ako je pravnom sljedniku ono što je stečeno ustupljeno bez naknade ili uz neznatnu naknadu.

S obzirom da je nesporno da je prvotuženica Ugovorom o prodaji već od 11. veljače 2003. prodala te iste nekretnine drugotuženiku za cijenu od 1 EUR, dakle, uz neznatnu naknadu s obzirom na ranije procijenjenu vrijednost tog zemljišta, pravilnom primjenom čl. 143. st. 2. t. 3. SZ-a je valjalo ocijeniti osnovanim i tužbeni zahtjev usmjeren na pobijanje te pravne radnje.

Zbog iznesenih razloga je na temelju čl. 373.a. st. 1. t. 2. u vezi s st. 3. ZPP-a i čl. 373. t. 3. ZPP-a prihvaćena žalba tužitelja i preinačena pobijana presuda na način da je tužbeni zahtjev valjalo u cijelosti ocijeniti osnovanim, kako je to odlučeno u izreci ove presude.

Tužiteljeva žalba protiv točke I. izreke prvostupanjskog rješenja kojom je odbijen njegov prijedlog za prekid predmetnog postupka do pravomoćnog okončanja kaznenog postupka koji se vodi kod Županijskog suda u Splitu pod poslovnim brojem K-13/12, nije osnovana. Prvostupanjski sud je pravilnom primjenom odredbe čl. 213. st. 2. ZPP-a odbio taj prijedlog, a tužitelj u žalbi u odnosu na tu odluku niti ne iznosi kakve konkretne žalbene navode.

Stoga je na temelju čl. 380. t. 2. ZPP-a u tom dijelu odbijena žalba tužitelja i odlučeno kao u točki I. izreke ovog rješenja.

S obzirom na to da je pobijana presuda u odluci o glavnoj stvari u cijelosti preinačena na način da je tužbeni zahtjev prihvaćen, to je preinačena i odluka o troškovima parničnog postupka, te je na temelju čl. 166. st. 2. ZPP-a odlučeno o troškovima cijelog postupka.

Tužitelju su s obzirom na uspjeh u sporu priznati parnični troškovi koji su bili potrebni za vođenje ove parnice na temelju odredaba čl. 154. st. 1. i čl. 155. ZPP-a prema postavljenom zahtjevu (troškovniku) i sukladno u tužbi naznačenoj vrijednosti predmeta spora (iznos od 1.200.000,00 kn), te primjenom Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj 142/12; dalje: OT) koja je bila na snazi u vrijeme donošenja odluke o troškovima postupka (Tbr. 48. st. 3. navedene OT) i Tarife sudskih pristojbi („Narodne novine“ broj: 74/95, 57/96, 137/02, 26/03-pročišćeni tekst, 125/11 i 112/12; dalje: Tarifa sudskih pristojbi).

Sukladno navedenom, tužitelju prema Tbr. 7./1. OT pripada pravo na naknadu troška za sastavljanje tužbe u iznosu od 12.000,00 kn; za zastupanje na glavnoj raspravi održanoj: 3. travnja 2008., 17. lipnja 2008., 24. rujna 2009., 22. ožujka 2012., 27. studenoga 2014., 21. svibnja 2015., 17. ožujka 2016. i 28. travnja 2016. prema Tbr. 9./1. OT za svaku radnju iznos

od po 12.000,00 kn, odnosno ukupno za te radnje iznos od 96.000,00 kn; za zastupanje na glavnoj raspravi održanoj 17. prosinca 2007., 6. svibnja 2008., 20. listopada 2008. i 29. rujna 2016. na kojima se raspravljalo samo o procesnim pitanjima prema Tbr.9/2. OT za svaku radnju iznos od 6.000,00 kn, odnosno ukupno iznos od 24.000,00 kn; za zastupanje na glavnoj raspravi od 3. prosinca 2007., 13. veljače 2008., 12. veljače 2013., 11. rujna 2014. koja je odgođena prije početka raspravljanja prema Tbr. 9./5. OT za svaku radnju iznos od po 500,00 kn, odnosno ukupno iznos od 2.000,00 kn; za sastavljanje obrazloženih podnesaka od 19. prosinca 2014., 14. ožujka 2016. i 22. srpnja 2016. za svaku radnju iznos od po 12.000,00 kn sukladno Tbr. 8./1. OT, odnosno ukupno iznos od 36.000,00 kn, te za sastavljanje žalbe od 4. prosinca 2009. protiv ranije ukinute presude i žalbe protiv ovdje pobijane presude sukladno Tbr. 10./1. OT za svaku radnju iznos od 15.000,00 kn, što sveukupno iznosi 188.000,00 kn sve uvećano za PDV u iznosu od 47.000,00 kn (Tbr. 42. OT) što sveukupno iznosi 235.000,00 kn.

Povrh navedenog, tužitelju pripada i pravo na naknadu troškova za sudsku pristojbu na tužbu u iznosu od 5.000,00 kn sukladno Tbr. 1. st. 1. Tarife sudskih pristojbi, za presudu u iznosu od 5.000,00 kn sukladno Tbr. 2. st. 1. Tarife sudskih pristojbi; za žalbu protiv ranije ukinute prvostupanjske presude i za žalbu protiv ovdje pobijane prvostupanjske presude za svaku radnju u iznosu od 6.250,00 kn sukladno Tbr. 3. st. 1. Tarife sudskih pristojbi, te za trošak vještačenja u iznosu od 12.000,00 kn, odnosno ukupno iznos od 34.500,00 kn.

Tužitelju nisu priznati troškovi za ročište za glavnu raspravu od 9. studenoga 2013. i 20. prosinca 2013., budući da iz spisa ne proizlazi da su tog dana održana ročišta za glavnu raspravu, kao niti trošak za sastavljanje podneska od 7. studenoga 2012. budući da takvog podneska nema u spisu, dok za podnesak od 13. ožujka 2008. prema sadržaju tog podneska ovaj sud ocjenjuje da ne predstavlja trošak potreban za vođenje parnice u smislu čl. 155. st. 1. ZPP-a.

Prema tome, tužitelju s osnova naknade svih parničnih troškova pripada iznos od 269.500,00 kn, dok je za više traženi iznos od 106.350,00 kn njegov zahtjev odbijen kao neosnovan.

Osnovano umješač na strani tužitelja u svojoj žalbi ukazuje da on nije dužan snositi parnične troškove protivne strane, međutim, njegov zahtjev za naknadu parničnih troškova na teret tuženika ovaj sud ocjenjuje u cijelosti neosnovanim, budući da iz poduzetih radnji umješača (zastupanje na 12 ročišta i za sastavljanje jednog podneska) ne proizlazi da su one bile nužne za vođenje ovog parničnog postupka, a predmetno se ne radi o umješaču s položajem jedinstvenog suparničara.

Stoga je na temelju čl. 380. t. 3. ZPP-a preinačena odluka o parničnim troškovima i odlučeno kao u točki II. izreke ovog rješenja.

Zagreb, 27. studenoga 2018.

Predsjednik vijeća
Lidija Tomljenović, v. r.

Za vjernošću otpis – ovlaštenu službenik
Brankica Curman

L. B. Vratjčić